

Sukces transformacji?

30
minut

Cel

Poznanie wyzwań i szans, które stwarza życie w gospodarce rynkowej, umiejętność prowadzenia debat.

Metody i formy pracy

Debata.

Materiały i warunki realizacji

Uczniów należy zaznajomić z zasadami przeprowadzania debaty.

Przebieg zadania

Jako punkt wyjścia do dyskusji można wykorzystać znalezione przez uczniów artykuły w bieżącej prasie dotyczące zagadnień związanych z przekształcaniem polskiej gospodarki. Podziel uczniów na trzy grupy: zwolenników przemian, przeciwników i niezdecydowanych. Ci pierwsi prezentują dokonania Polski w ostatnich kilkunastu latach – najlepszą strategią dla nich jest porównanie z innymi krajami, w tym szczególnie z państwami, które zrezygnowały z reform, lub je istotnie spowolniły – np. Białoruś. Najlepszymi argumentami przeciwników będą: bezrobocie, bieda, rozwarstwienie społeczeństwa itp. Zadaniem niezdecydowanych będzie wyszukiwanie błędów w argumentach prezentowanych przez obie strony. Będą więc oni „sędziami”.

Inną wersją tego ćwiczenia będzie podział uczniów na kilka grup reprezentujących przykładowo niżej wymienione zawody:

- ▲ pracownicy PGR-ów,
- ▲ rolnicy indywidualni,
- ▲ chłopci-robotnicy,
- ▲ robotnicy w wielkich zakładach produkcyjnych,
- ▲ pracownicy handlu – „sprzedawcy”,
- ▲ rzemieślnicy,
- ▲ lekarze,

- ▲ artyści,
- ▲ biznesmeni,
- ▲ kierowcy autobusów miejskich,
- ▲ kolejarze,
- ▲ dziennikarze,
- ▲ górnicy.

Choć obecnie poprawiły się warunki pracy (np. kierowcy autobusów mają nowoczesne pojazdy z automatyczną skrzynią biegów, a rolnicy – kombajny z klimatyzacją), to większość grup być może będzie starała się udowodnić, że jej obecne położenie jest teraz gorsze niż w czasach gospodarki planowej. Wynikać to jednak może przede wszystkim z wysokiego bezrobocia oraz niedostatecznych dochodów. Ważny przy tym jest nie tyle spadek dochodów, ile obniżenie dochodów względnych, to znaczy dochodów odniesionych do dochodów innych osób.

Podsumowanie

Zwróć uwagę, że zyskali przede wszystkim konsumenci, a więc po części każda z grup.

Oczekiwane osiągnięcia ucznia

Uczeń:

- ▲ określa wyzwania i szanse, jakie stwarza życie w gospodarce rynkowej,
- ▲ doskonali umiejętność prowadzenia debat.